

SOME ASPECTS OF THE ANALYSIS AND ASSESSMENT OF ENTERPRISE’S GROWTH RATE

Rositsa Ivanova

University of agribusiness and rural development, Plovdiv, Bulgaria

Abstract: The economic growth may be reviewed both at macro level – the economy of the country as a whole, and at micro level – different regions, industries or enterprises.

The economic growth of the country’s economy as a whole refers to the increase of the total volume and value of goods and services produced by it during the relevant period in comparison to the previous period. If the value of produced, respectively, sold products, goods and services for the current year is higher than their value for the previous year, the economy has achieved economic growth. However, if the volume and value of produced, respectively, sold products, goods and services, have decreased during the current year, there is a negative economic growth – recession.

The economic growth of an enterprise may be analyzed and assessed by means of varied indicators that characterize both the composition and structure of staff, sources of funding of the operations and their structure, growth of the assets, respectively, revenue, net sale revenue, book profit and gains from sales, as well as the financial stability and financial equilibrium of the enterprise.

The economic growth of enterprises operating on the territory of the respective regions across the country is the main factor for economic growth and sustainable development of the regions themselves, and thus of the economy as a whole. This fact determines the importance and the topical nature of the economic growth of the enterprise and the methodology for its analysis.

Enterprise’s growth rate can be differentiated as internal growth rate and sustainable growth rate.

The internal growth rate shows the maximum growth rate that the enterprise can achieve at the expense of equity increase in the form of retained earnings. This means that in this particular case, the enterprise operates without any borrowings.

The sustainable growth rate shows the maximum growth rate of the enterprise that it can achieve under the conditions of relatively permanent borrowing to equity ratio, i.e. debt ratio. In this particular case, the enterprise maintains relatively permanent financial policy with regard to the capital structure.

This publication is aimed at determining a theoretically correct and practically feasible methodology for analysis and assessment of the enterprise’s growth rate, which is useful for the business.

The publication highlights the enterprise’s growth rate – internal growth rate and sustainable growth rate.

It studies the methodologies for analysis of the enterprise’s internal growth rate and sustainable growth rate.

Keywords: economic growth, internal growth rate, sustainable growth rate, analysis.

АСПЕКТИ НА АНАЛИЗА И ОЦЕНКАТА НА ТЕМПА НА РАСТЕЖ НА ПРЕДПРИЯТИЕТО

Росица Иванова

Висше училище по агробизнес и развитие на регионите, Пловдив, България

Резюме: Икономическият растеж може да се разглежда както на макроиво – икономиката на страната като цяло, така и на микроиво – отделните региони, отрасли или предприятия.

Икономическият растеж на икономиката на страната като цяло представлява нарастването на общия обем и стойността на стоките и услугите, произведени от нея в определен период, в сравнение с предходния период. При положение, че стойността на произведените, респ. продадените продукция, стоки и услуги за текущата година е по-голяма от тази за предходната година, то е налице икономически растеж на икономиката. Но ако за текущата година е налице намаление на обема и стойността на произведените, респ. продадените продукция, стоки и услуги – налице е негативен икономически растеж – рецесия.

Икономическият растеж на отделното предприятие може да се анализира и оценява с помощта на различни показатели, които характеризират както състава и структурата на персонала, източниците за финансиране на дейността и тяхната структура, ръста съответно на активите, приходите, нетните приходи от продажби, балансовата печалба и печалбата от продажби, така също финансовата стабилност и финансовото равновесие на предприятието.

Икономическият растеж на предприятията, функциониращи на територията на съответните региони в страната, са основният фактор за икономически растеж и устойчиво развитие на самите региони, а оттам и на икономиката като цяло. Това обстоятелство определя важността и актуалността на въпроса за икономическия растеж на отделното предприятие и методиката за неговия анализ.

Темпът на растеж на предприятието може да се разграничи на вътрешен темп на растеж и на устойчив темп на растеж.

Темпът на вътрешен растеж показва максималния темп на растеж, който предприятието може да постигне за сметка на ръста на собствения капитал под формата на неразпределена печалба. Това означава, че в случая предприятието осъществява дейността си без да използва привлечен капитал.

Темпът на устойчив растеж показва максималния темп на растеж на предприятието, който то може да постигне при едно относително постоянно поддържане на съотношението между привлечения и собствения капитал, т.е. на коефициента на задлъжнялост. В този случай предприятието поддържа една относително постоянна финансова политика относно структурата на капитала.

Поставената в статията цел е обосноваването на теоретично вярна, практически приложима и полезна за бизнеса методика за анализ и оценка на темпа на растеж на предприятието.

Обект на разглеждане в настоящата статия е темпът на растеж на предприятието – вътрешния темп на растеж и устойчивия темп на растеж.

Предмет на изследването са методиките за анализ на вътрешния темп на растеж и на темпа на устойчив растеж на предприятието.

Ключови думи: икономически растеж, темп на вътрешен растеж, темп на устойчив растеж, анализ.

Въведение

В макроикономически аспект икономическият растеж (или рецесия) може да се разглежда от две гледни точки. Първата от тях е като самостоятелен обект на икономическия анализ. От тази гледна точка се установява силата и посоката на влияние на факторите върху темпа на изменение (увеличение или намаление) на общия обем и стойността на стоките и услугите, произведени от икономиката на страната. Става дума за влиянието на различни фактори, като например: географското местоположение на страната; политическата система; състоянието на институционалната и финансовата системи; степента на развитие на информационните и комуникационни технологии; постиженията в развитието на дигиталната икономика; ефективността от използването на производствените ресурси (дълготрайните материални активи, материалните ресурси и работната сила) и др. Групирането на тези фактори на екстензивни и интензивни позволява икономическият растеж да се разграничи на екстензивен и интензивен тип. Икономическият растеж от екстензивен тип се основава на използването на повече ресурси, т.е. за сметка на влиянието на количествените фактори. Преминването към кръгова икономика ограничава този тип растеж на икономиката, тъй като неговата ефективност не е голяма. Икономически растеж от интензивен тип се постига за сметка на подобряване влиянието на качествените фактори, като например повишаване на ефективността от използването на дълготрайните материални активи (повишаване на коефициента на натовареност, респ. намаляване на коефициента на поглъщаемост), на материалните ресурси (повишаване на материалоотдаването, респ. намаляване на материалоемкостта на продукцията), на работната сила (повишаване на производителността на труда). Също така, с важно значение за постигането на икономически растеж, е оптимизирането на асортиментната структура на производството и продажбите, тъй като тя е ключов фактор, влияещ върху редица важни бизнес показатели. Промените в асортиментната структура оказват непосредствено влияние, например, както върху изменението на нетните приходи от продажби на продукцията, така и върху пълната себестойност на продукцията. Следователно промените в асортиментната структура оказват влияние и върху настъпилите изменения в печалбата от продажби на продукцията и в рентабилността на продажбите, а оттам – и върху измененията на балансовата печалба и на рентабилността на предприятието, определена на основата на различни бази.

Освен като самостоятелен обект на икономическия анализ икономическият растеж, респ. рецесията на икономиката, се явява фактор, който оказва непосредствено влияние върху развитието на социалната сфера и водената от страната социална политика. Постигането на икономически растеж позволява разкриването на нови работни места и намаляването на безработицата, увеличаване на количеството и подобряване на качеството на стопанските блага, увеличаване доходите на населението и подобряване на неговия жизнен стандарт.

В микроикономически аспект (на ниво предприятие) икономическият растеж също може да се разглежда от две гледни точки. Първата от тях е като самостоятелен обект на микроикономическия анализ. По наше мнение на ниво предприятие това е финансово-стопанският анализ на неговата целокупна дейност. Следователно икономическият растеж може да се разглежда като резултат от функционирането на предприятието. Това позволява дейността на предприятието да се анализира и оценява като резултат от комплексното влияние на система от фактори, описващи взаимовръзките между нейните различни аспекти (иновационна; маркетингова; инвестиционна; основна – промишлена, търговска, транспортна, строителна и т.н.; търговска и финансова).

Темп на вътрешен растеж на предприятието

Темпът на вътрешен растеж на предприятието е израз на максималния темп на растеж, който то може да постигне за сметка на увеличението на неразпределената печалба, а следователно и на собствения капитал.

В основата на анализа и оценката на темпа на вътрешен растеж стои хипотезата, че предприятието не използва външно финансиране на дейността си. Това означава, че за продължаването на функционирането му като действащо предприятие и успешното развитие на неговия бизнес е необходимо да се вземат правилни и обосновани решения относно направлението, в които се разпределя балансовата печалба. Например: за реинвестиране в дейността на предприятието и за изплащане на дивиденди на собствениците. Финансовият мениджмънт на предприятието следва правилно да планира необходимите финансови ресурси както за текущия, така и за бъдещи отчетни периоди, като отчита и интересите на собствениците на капитала. По същество начинът на разпределение на балансовата печалба изразява финансовата и дивидентна политика на предприятието.

Един от принципите, на основата на който се признават, оценяват и представят позициите във финансовите отчети на предприятието, е този за независимост на отделните отчетни периоди и стойностна връзка между начален и краен баланс.¹ В съответствие с този принцип темпът на вътрешен растеж може да се обвърже с темпа на изменение (увеличение или намаление) на балансовата печалба на предприятието. Това е така, тъй като увеличението на неразпределената печалба е за сметка на балансовата печалба в края на текущия отчетен период, която към началото на следващия отчетен период следва да се разпредели. По този начин счетоводната сметка „Печалби и загуби за текущата година“ отразява вярно, честно и достоверно финансовия резултат за текущия отчетен период, с което се постига и „вярното и честно представяне и оповестяване на приходите и разходите (а следователно и на финансовите резултати – Р.И.) в отчета за печалбите и загубите и другия всеобхватен доход“,² респ. в отчета за приходите и разходите на предприятието. Така на практика се постига целта на финансовите отчети, а именно „да се представи достоверно и ясно наличната информация за имущественото и финансовото състояние на предприятието. С тяхното публикуване се финализира процесът по годишното счетоводно приключване, след което потребителите на счетоводна и финансова информация могат да извършват анализ и да обосновават и предлагат информирани решения с оглед на техните инвестиционни или контролни потребности.“³

Темпът на вътрешен растеж на предприятието (IGR – Internal Growth Rate) може да се определи по следната формула:

$$IGR = \frac{ROA \times P_r}{100 - ROA \times P_r}$$

където:

ROA е рентабилността на база активи, а

P_r - реинвестирана печалба в дейността на предприятието, падаща се на един лев балансова печалба.

Реинвестираната печалба, падаща се на един лев балансова печалба може да се определи по формулата:

$$P_r = 1 - D_{ad}$$

където:

D_{ad} е сумата на начислените дивиденди, падаща се на един лев балансова печалба.

Сумата на начислените дивиденди, падаща се на един лев балансова печалба по същество изразява дялът на дивидентите в балансовата печалба. Изчислява се по следната формула:

$$D_{ad} = \frac{D_a}{P_n}$$

¹ Закон за счетоводството, чл. 26, ал. 1.

² Начкова, М., (2018). Специфични обекти на финансовия одит в договорните фондове. Годишник на ИДЕС, с.16

³ Станева, В., (2018). Счетоводните приблизителни оценки в провизиите на предприятията от нефинансовия сектор. Годишник на ИДЕС, с. 3.

където:

D_a е сумата на начислените дивиденди, а

P_n - балансовата печалба.

От финансова и от юридическа гледни точки „понятието „дивидент“ се характеризира с разпределяне на част от печалбата на едно търговско дружество (предприятие – Р.И.) между неговите собственици (акционери). Това разпределяне поначало е пропорционално на участието на акционерите в капитала на дружеството, но в определени случаи то може да бъде съобразно уговореното между правоимащите лица.“⁴

Според нас при установяването на дела на дивидентите в балансовата печалба следва да се вземе под внимание сумата на начислените дивиденди, тъй като именно с тази сума се намалява балансовата печалба, която остава за реинвестиране в дейността на предприятието. Същевременно с това ще се спази и правилото за начисляване. В случая става дума за начисляването на дивидентите за сметка на балансовата (нетната) печалба, независимо от обстоятелството, че сумата на начислените дивиденди или част от нея все още може да не е изплатена в полза на собствениците (акционерите). По същество считаме, че тук може да се приложи правилото за начисляване, независимо от факта, че за предприятието не възникват разходи, а се извършва разпределение на балансовата печалба.

Аналитичен интерес, също така, представлява показателят, характеризиращ частта от балансовата печалба, реинвестирана в дейността на предприятието, падаща се на една акция. Определя се като отношение на реинвестираната в дейността на предприятието печалба към броя на акциите. Характеризира частта от балансовата печалба, която се резервира в качеството на вътрешен източник за финансиране на дейността на предприятието.

Методиката за анализ и оценка на темпа на вътрешен растеж ще илюстрираме по данни от дейността на предприятието „Победа“ АД, гр. Първомай. Необходимата за анализа информация е систематизирана в таблица 1. В същата таблица са представени и допълнително изчислените показатели.

По данните от таблица 1 се вижда, че темпът на вътрешен растеж на предприятието за текущата спрямо предходната година се е увеличил с 0,0610 пункта. Това увеличение се дължи на влиянието на факторите:

- 1) промените в рентабилността на база активи и
- 2) промените в размера на реинвестираната печалба, падаща се на един лев балансова печалба.

За да се установи влиянието на двата фактора е необходимо да се изчисли условен темп на вътрешен растеж (IGR') при рентабилност на активите за текущата година, но при размер на реинвестираната печалба в балансовата печалба на предприятието за предходната година:

$$IGR' = \frac{25 \times 0,85}{100 - 25 \times 0,85} = \frac{21,25}{78,75} = 0,2698 \%$$

От разликата между условния темп и темпа на вътрешен растеж за предходната година се установява влиянието на първия фактор. Под влияние на увеличението на рентабилността на база активи с 5 пункта (25% - 20%), което представлява темп на увеличение в размер на 25% [(+ 5 : 20) x 100], темпът на вътрешен растеж на предприятието се е увеличил с 0,065 пункта (0,2698 – 0,2048). Анализът може да се задълбочи към установяване на силата и посоката на влияние на промените в рентабилността на база приходи, както и на ускоряването, респ. забавянето на обръщаемостта на активите на предприятието.

⁴ Лучков. К., (2019). Правно регламентиране, счетоводно отчитане и данъчно третиране на дивидентите в акционерните дружества. ИДЕС – електронно списание, бр. 02/2019, година XXIII.

Таблица 1.

Показатели	предходна година	текуща година	отклонение	темп на изменение
I. Изходни данни, хил. лв.				
1. Балансова печалба	1560	1825	265	16,9872
2. Среден размер на активите	7800	7300	-500	-6,4103
3. Сума на начислените дивиденди	234	292	58	24,7863
II. Допълнително изчислени показатели				
4. Сума на начислените дивиденди, падаща се на един лев балансова печалба, лв. (п.3 : п.1)	0,15	0,16	0,01	6,6667
5. Реинвестирана печалба, падаща се на един лев балансова печалба, лв. (1 - п.4)	0,85	0,84	-0,01	-1,1765
6. Рентабилност на база активи, % [(п.1 : п.2) x 100]	20,00	25,00	5,00	25,0000
7. Темп на вътрешен растеж, % [(п.6 x п.5) : (100 - п.6 x п.5)]	0,2048	0,2658	0,0610	29,7841

Разликата между темпа на вътрешен растеж за текущата година и условния темп на вътрешен растеж показва влиянието на втория фактор. В резултат на намалението на размера на реинвестираната печалба, падаща се на един лев балансова печалба с 0,01 лв. (0,84 – 0,85) темпът на вътрешен растеж на предприятието се е намалил с 0,0004 пункта (0,2658 – 0,2698). Това намаление се дължи на факта, че на всеки един лев балансова печалба начислената сума за дивиденди се е увеличила с 0,01 лв. (0,16 – 0,15), а размерът на реинвестираната печалба в дейността на предприятието, падаща се на един лев балансова печалба, се е намалила с 0,01 лв.

В резултат на общото влияние на факторите темпът на вътрешен растеж на предприятието се е увеличил с 0,0610 пункта [(+0,065) + (-0,0004)], т.е. с толкова, колкото е неговото изменение за текущата спрямо предходната година.

Темп на устойчив растеж на предприятието

Темпът на устойчив растеж изразява максималния темп на растеж на предприятието при пропорционалното увеличение на привлечения капитал в рамките на зададената структура на капитала.

Темпът на устойчив растеж (SGR – Sustainable Growth Rate) на предприятието може да се изчисли по формулата – **модел 1**:

$$SGR = ROA \times K_d \times P_r$$

където:

K_d - коефициент на задлъжнялост на предприятието.

От тази формула се вижда, че върху промените в темпа на устойчив растеж на предприятието влияние оказват факторите:

- 1) промените в рентабилността на база активи,
- 2) промените в коефициента на задлъжнялост и
- 3) промените в размера на реинвестираната печалба, падаща се на един лев балансова печалба.

Рентабилността на база активи⁵ може да се представи по следния начин:

⁵ Става дума за нетната рентабилност на база активи, която се изчислява като процентно отношение между балансовата (нетната) печалба (P_n) и средния размер на активите (\bar{A}) на предприятието.

$$ROA = \frac{P_n}{A} \times 100 = \frac{P_n}{I} \times 100 \times \frac{I}{A} = R_I \times K_n$$

където:

I е общата сума на приходите на предприятието,

R_I - рентабилността на база приходи, а

K_n - коефициентът на натовареност на активите.

От тази гледна точка темпът на устойчив растеж може да се представи и чрез следната формула – модел 2:

$$SGR = R_I \times K_n \times K_d \times P_r$$

От тази формула се вижда, че върху изменението на темпа на устойчив растеж на предприятието влияние оказват следните фактори:

- 1) промените в рентабилността на база приходи,
- 2) промените в коефициента на натовареност на активите,
- 3) промените в коефициента на задлъжнялост и
- 4) промените в размера на реинвестираната печалба, падаща се на един лев балансова печалба.

Информацията от дейността и състоянието на предприятието „Победа“ АД, гр. Първомай, необходима за анализа и оценката на темпа на устойчив растеж, е систематизирана в таблица 2. В същата таблица са представени и допълнително изчислените показатели.

От данните в тази таблица се вижда, че темпът на устойчив растеж, изчислен по двата модела, има еднакви стойности, което потвърждава верността на направените математически трансформации.

Таблица 2.

Показатели	предходна година	текуща година	отклонение	темп на изменение
I. Изходни данни, хил.лв.				
1. Балансова печалба	1560	1825	265	16,9872
2. Среден размер на активите	7800	7300	-500	-6,4103
3. Среден размер на капитала, в т.ч. на:	7800	7300	-500	-6,4103
а) собствения капитал	5070	4380	-690	-13,6095
б) привлечения капитал	2730	2920	190	6,9597
4. Обща сума на приходите	10400	9125	-1275	-12,2596
5. Сума на начислените дивиденди	234	292	58	24,7863
II. Допълнително изчислени показатели				
6. Сума на начислените дивиденди, падаща се на един лев балансова печалба, лв. (п.5 : п.1)	0,15	0,16	0,01	6,6667
7. Реинвестирана печалба, падаща се на един лев балансова печалба, лв. (1 - п.6)	0,85	0,84	-0,01	-1,1765
8. Коефициент на задлъжнялост, лв. (п.3б : п.3а)	0,5385	0,6667	0,1282	23,8095
9. Коефициент на натовареност на активите, лв. (п.4 : п.2)	1,3333	1,2500	-0,0833	-6,2500
10. Рентабилност на база приходи, % [(п.1 : п.4) x 100]	15,00	20,00	5,00	33,3333
11. Рентабилност на база активи, % [(п.1 : п.2) x 100]	20,00	25,00	5,00	25,0000
12. Темп на устойчив растеж, %				
а) модел 1 (п.11 x п.8 x п.7)	9,1538	14,0000	4,8462	52,9412
б) модел 2 (п.10 x п.9 x п.8 x п.7)	9,1538	14,0000	4,8462	52,9412

Ще установим влиянието на преките фактори върху изменението на темпа на устойчив растеж на предприятието, изчислен по формулата - модел 2, за текущата спрямо предходната година.

Увеличението на коефициента на задлъжнялост с 0,1282 лв. (0,6667 - 0,5385) е довело до увеличение на темпа на устойчив растеж на предприятието с **2,1788** пункта [$15 \times 1,3333 \times (+0,1282) \times 0,85$]. Това се дължи на обстоятелството, че използването на привлечен капитал в дейността на предприятието може да доведе до повишаването на доходността на собствения капитал. Но за това е необходимо ефектът на финансовия лост да бъде положителна величина, т.е. общата рентабилност на активите трябва да е по-голяма от вътрешния лихвен процент, изчислен като отношение на разходите за лихви към размера на привлечения капитал.

Под влияние на намалението на реинвестираната печалба, падаща се на един лев балансова печалба с 0,01 лв. (0,84 - 0,85) темпът на устойчив растеж на предприятието се е намалил с **0,1333** пункта [$15 \times 1,3333 \times 0,6667 \times (-0,01)$].

В резултат на намалението на коефициента на натовареност на активите с 0,0833 лв. (1,2500 - 1,3333) темпът на устойчив растеж на предприятието се е намалил с **0,6997** пункта [$15 \times (-0,0833) \times 0,6667 \times 0,84$]. Намалението на коефициента на натовареност на активите показва, че в предприятието е влошена ефективността от тяхното използване, тъй като с един лев активи се постигат с 0,0833 лв. по-малко приходи за текущата спрямо предходната година.

Увеличението на рентабилността на база приходи с 5 пункта (20% - 15%) е довело до увеличението и на темпа на устойчив растеж на предприятието с **3,5002** пункта [$(+5) \times 1,2500 \times 0,6667 \times 0,84$].

В резултат на общото влияние на факторите темпът на устойчив растеж на предприятието се е увеличил с 4,846 пункта, т.е. точно с толкова, колкото е неговото изменение за текущата спрямо предходната година, установено в таблица 2 [$(+3,5002) + (-0,6997) + (+2,1788) + (-0,1333)$].

Заклучение

Финансовият мениджмънт и изобщо мениджмънтът на всяко предприятие има потребност от теоретично вярна и практически приложима методика за анализ и оценка на темпа на растеж на предприятието. Ефективността на анализа на темпа на растеж би се повишила ако той се обвърже с анализа на финансовата устойчивост и финансовото равновесие на предприятието. Това се дължи на обстоятелството, че „финансовата устойчивост е важен фактор за запазване на платежоспособността ... в продължение на целия срок на действие на неговите задължения (на предприятието – Р.И.) като му дава възможност да ги изпълнява при всяка неблагоприятна промяна в ситуацията и обстоятелствата. ... Като резултат от измерване нивото на финансова стабилност (устойчивост – Р.И.) ... може да се посочи установяването на степента на финансова устойчивост (висока или ниска) или липсата на финансова устойчивост (финансова неустойчивост, достигане до несъстоятелност). За тази цел се поставя и определена граница на платежоспособността, достигането или недостигането на която определя и съответното ниво на финансова устойчивост на ... предприятието.“⁶ Финансовата устойчивост, заедно с рентабилността и ликвидността – това са компонентите на системата за финансово равновесие на предприятието, респ. неговото нарушаване.

⁶ Начкова, М. (2010). Особенности в дейността и счетоводството на застраховател в несъстоятелност и ликвидация. С., УИ Стопанство, с. 57.

Литература

1. Закон за счетоводството, чл.26/ал.1, обн. ДВ бр. 95/8.12.2015 г., изм.бр. 74/20.09.2016 г., изм. и доп. бр. 95/29.11.2016 г., бр. 97/6.12.2016 г., изм. бр. 85/24.10.2017 г., бр. 92/17.11.2017 г., изм. и доп. бр. 97/5.12.2017 г., изм. бр. 15/16.02.2018 г., доп. бр. 22/13.03.2018 г., изм. и доп. бр. 98/27.11.2018 г., бр. 13/12.02.2019 г., бр. 37/7.05.2019 г.
2. Иванова Р. (2014). *Аспекти на анализа на капиталовата структура на предприятието*, научна конференция с международно участие “Авангардни научни инструменти в управлението”¹⁴ (VSIM:14), Равда.
3. Касърва В. (2010). *Темпът на растеж като обект на финансов анализ*, интердисциплинарна научна конференция с международно участие “Авангардни научни инструменти в управлението”¹⁰ (VSIM:10), С., УНСС, 2010/т.3, ел.адрес: <http://eprints.nbu.bg/625/>
4. Лучков. К. (2019). *Правно регламентиране, счетоводно отчитане и данъчно третиране на дивидентите в акционерните дружества*. ИДЕС – електронно списание, бр. 02, година XXIII.
5. Начкова, М. (2010). *Особености в дейността и счетоводството на застраховател в несъстоятелност и ликвидация*. С. УИ Стопанство.
6. Начкова, М. (2018). *Специфични обекти на финансовия одит в договорните фондове*. Годишник на ИДЕС.
7. Станева, В. (2018). *Счетоводните приблизителни оценки в провизиите на предприятията от нефинансовия сектор*. Годишник на ИДЕС.